

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Sžf/16/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012200711
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jarmila Urbancová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1012200711.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Petry Pribelskej, PhD., v právnej veci žalobcu: Slovenské národné divadlo, so sídlom v Bratislave, Pribinova 17, zastúpené: advokátskou kanceláriou agner & partners, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Špitálska 10, proti žalovanému: Ministerstvu financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/008010/2012-243/857 z 31. januára 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. novembra 2013, č.k. 1S/102/2012-35, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 21. novembra 2013, č.k. 1S/102/2012-35, p o t v r d z u j e .

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom z 21. novembra 2013, č.k. 1S/102/2012-33 zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/008010/2012-243/857 z 31. januára 2012, ktorým žalovaný rozhodnutie Správy finančnej kontroly Bratislava č. I/112/15/2011 z 24. novembra 2012 zmenil tak, že žalobca je povinný zaplatiť odvod finančných prostriedkov podľa § 31 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 523/2004 Z.z.) za porušenie finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. b/ zákona č. 532/2004 vo výške 53,33 € spolu s penále vo výške 0,1% zo sumy 53,33 € a to za každý začatý deň omeškania s úhradou z uloženého odvodu, ak tento nebude zaplatený v lehote najneskôr do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia v zmysle § 31 ods. 4 cit. zákona. Ďalej je žalobca povinný v zmysle § 31 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z.z. za porušenie finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. g/ cit. zákona zaplatiť pokutu vo výške 2 500,- € a v zmysle § 32 cit. zákona za porušenie ustanovenia § 19 ods. 3 a ods. 6 cit. zákona zaplatiť pokutu vo výške 8 000,- €.

Krajský súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z ustanovení zákona č. 523/2004 Z.z., zákona č.

278/1993 Z.z. o správe majetku štátu, posúdil pripojený administratívny spis žalovaného a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie žalovaného vychádza zo správneho posúdenia veci. Krajský súd konštatoval, že skutkový stav nebol medzi účastníkmi sporný, keď bolo preukázané, že žalobca prenajal nájomcovi - Andrej Antonio Leca - LECA PRODUCTION, Trenčín priestory Slovenského národného divadla (ďalej len SND), konkrétne Sálu činohry, šatne pre hostí prislúchajúce k Sále činohry, šatne pre účinkujúcich, šatne pre organizátora a catering, sociálne zariadenia prislúchajúce k Sále činohry na základe Zmluvy o nájme nebytových priestorov z 17. decembra 2010, uzatvorenej podľa zákona č. 116/1990 Z.z. o nájme a podnájme nebytových priestorov a v zmysle § 13 zákona č. 278/1993. Z.z.. Žalobca uvedené priestory poskytol nájomcovi za účelom realizácie podujatie - Galavečer na podporu Nadačného fondu Plaváček za dohodnutú cenu 6 126,47 €. Pre účely prenájmu priestorov SND bol žalobcom 28. februára 2010 prijatý Cenník prenájmov priestorov SND (ďalej len Cenník). V zmysle uvedeného cenníka sú ceny prenájmov priestorov SND stanovené jednoznačne pevne stanovenou sumou za deň prenájmu a to bez ohľadu na účel (charitatívny alebo komerčný), pre ktorý sa prenajímajú. Podľa názoru krajského súdu žalobca nepostupoval správne, keď uvedené priestory SND prenajal za nájomné nižšie, ako stanovuje Cenník.

Ďalej krajský súd uviedol, že žalobca ako objednávateľ uzatvoril so zhotoviteľom - U. Y. Zmluvu č. Z/519/B/2010 o umeleckom hosťovaní režiséra dňa 2. septembra 2010 na režírovanie baletného diela „Onegin“, v ktorej sa režisér zaviazal koncipovať inscenovanie baletného diela tak, aby nebol prekročený finančný limit materiálnych nákladov na scénu 33 000,- € a na kostýmy 25 000,- €. Žalobca sa zaviazal zaplatiť režisérovi odmenu v výške 12 000,- €, s tým, že ako nebude zo strany režiséra dodržaný dohodnutý limit materiálnych nákladov, odmena režiséra sa zníži o 50%. Krajský súd mal za preukázané, že dohodnuté limity materiálnych nákladov boli prekročené a žalobca napriek tejto skutočnosti vyplatil režisérovi odmenu v plnej výške.

Ďalej krajský súd mal za preukázané, že žalobca uhradil z vlastných zdrojov náklady na podujatie „Krištálový ples SND“ vo výške 125 040,01 € vrátane honorárov zahraničných umelcov, že príjem zo vstupného na podujatie predstavoval sumu 73 700,- € a sponzorské zdroje neboli na uvedené podujatie použité. Na základe darovacej zmluvy uzatvorenej medzi spoločnosťou AGAS, spol. s r.o. a žalobcom z 14. januára 2011 boli žalobcovi darované hnuťelné veci špecifikované v bode 2.1 zmluvy (skladacia podlaha/ v hodnote 114 196,85 €. Tento dar bol žalobcovi poskytnutý na základe zmluvy o spolupráci pri organizovaní uvedeného podujatia, pričom tieto darované hnuťelné veci boli zaevidované v rezervnom sklade bez navýšenia hodnoty majetku žalobcu.

Krajský súd konštatoval, že náklady uhradené žalobcom z vlastných zdrojov na uvedené podujatie vysoko prekročili tržby zo vstupného a poskytnutý dar (skladacia podlaha) bol dohodnutý v zmluve osobitne, bez vplyvu na dodržanie zmluvných podmienok zmluvy o spolupráci pri organizovaní podujatia „Krištálový ples SND“, o tento dar však hodnota majetku žalobcu nebola navýšená. Za prenájom priestorov podľa Cenníka by spoločnosť AGAS, s.r.o. zaplatila 240 917,61 €, čo žalobca opomenul pri vyčíslení prospechu z predmetnej akcie. Podľa názoru krajského súdu žalovaný postupoval správne, keď konanie žalobcu vyhodnotil ako neehospodárne, neefektívne a neúčinné vynakladanie verejných prostriedkov, čím žalobca porušil finančnú disciplínu v zmysle ust. § 31 ods. 1 písm. j/ zákona č. 532/2004 Z.z..

Krajský súd preto konštatoval, že pokuty uložené žalovaným správnym orgánom boli v súlade so zákonom.

O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250j ods. 1 OSP.

Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Žalobca poukazoval na to, že rozhodnutie žalovaného je rozhodnutím vydaným v správnom konaní o

uložení pokuty za správný delikt. Konanie o správnom delikte je konaním, v ktorom sa uplatňuje zásada prezumpcie nevinu. Z toho dôvodu nie je osoba, voči ktorej je konanie vedené povinná preukazovať, že príslušný správny delikt nespáchala, ale správny orgán je povinný preukázať spáchanie deliktu touto osobou. S ohľadom na uvedené, nie žalobca, ale žalovaný ako správny orgán bol povinný preukázať, že nájomné v sume 6 126,47 € nezodpovedá výšku za akú sa porovnateľná nehnuteľnosť prenajíma na dohodnutý účel. Žalovaný bez všetkého uviedol len uviedol, že sa mala určiť podľa Cenníka z 28. februára 2010, pritom ani neskúmal, či sumy uvedené v tomto cenníku vôbec zodpovedajú výške za akú sa porovnateľná nehnuteľnosť prenajíma na dohodnutý účel.

Žalobca ďalej nesúhlasil ani so záverom, že nájomcovi prenajal priestor za nižšie nájomné, ako malo byť podľa Cenníka a tak nájomcovi umožnil sa bezdôvodne obohatiť získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov, čím porušil finančnú disciplínu.

Žalobca namietal, že verejnými prostriedkami sú reálne finančné prostriedky a nie potenciálne (hypotetické) príjmy. V prípade opačného výkladu by napríklad verejnými prostriedkami (tzv. finančnými prostriedkami) bola aj hodnota nehnuteľností vo vlastníctve štátu, keďže je to potenciálna (hypotetická) kúpna cena, ktorú by štát mohol získať v prípade predaja nehnuteľností. Takýto záver je však zjavne iracionálny.

Žalobca tvrdil, že rozdiel medzi dojednaným a cenníkovým nájomným nepredstavuje verejné prostriedky v zmysle § 2 písm. a/ zákona č. 523/2004 Z.z.

Vzhľadom na uvedené, má žalobca za to, že skutkovú podstatu správneho deliktu porušenia finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. g/ zákona č. 523/2004 Z.z. nie je možné naplniť tým, že sa za bezdôvodné obohatenie získané finančným prospechom z verejných zdrojov bude považovať potenciálny (hypotetický) príjem z nájomného, keďže takýto príjem nie je verejným prostriedkom v zmysle § 2 písm. a/ zákona č. 523/2004 Z.z. a žalobca preto nemohol uvedeným konaním porušiť finančnú disciplínu v zmysle § 31 ods. 1 písm. g/ zákona č. 523/2004 Z.z.

Žalobca ďalej nesúhlasí so záverom žalovaného ako aj krajského súdu, že v súvislosti s vyplatením odmeny režisérovi baletného predstavenia ONEGIN, došlo k porušeniu finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. j/ zákona č. 523/2004 Z.z. Podľa názoru žalobcu možnosť krátenia odmeny podľa čl. 3 bodu 3.6 Zmluvy o umeleckom hostovaní režiséra, je viazaná na porušenie povinnosti režiséra koncipovať inscenovanie baletného diela tak, aby nebol prekročený dohodnutý finančný limit nákladov na scénu a kostýmy. V danom prípade je potrebné rozlišovať medzi koncipovaním inscenácie baletného diela režisérom (tzn. réžiou divadelného predstavenia) a vytvorením scénickej alebo kostýmovej výpravy pre divadelné predvedenie baletného diela. Réžia divadelného predstavenia je v zmysle § 63 ods. 7 zákona č. 618/2003 Z.z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) umeleckým výkonom divadelného režiséra. Scénická a kostýmová výprava sú podľa § 7 zákona č. 618/2003 Z.z. diela výtvarného umenia, ktoré sú výsledkom vlastnej tvorivej duševnej činnosti príslušného autora (tzn. scénografa a kostýmového výtvarníka). Vzhľadom na postavenie režiséra ako výkonného umelca bolo predmetom Zmluvy o umeleckom hostovaní režiséra podanie umeleckého výkonu režisérom divadelného predstavenia v podobe réžie baletného divadelného predstavenia a nie vytvorenie návrhu scénickej a kostýmovej výpravy. Pre predmetnú baletnú inscenáciu boli návrhy kostýmovej a scénickej výpravy vytvorené ako samostatné autorské diela na základe zmluvy o vytvorení diela a licencie, ktorú žalobca uzatvoril so scénickým a kostýmovým výtvarníkom (t.j. inou osobou ako režisér divadelného predstavenia/.

Žalobca uviedol, prekročenie finančného limitu nákladov na scénu a kostýmy nebolo spôsobené koncepciou režiséra divadelného predstavenia. Dôvodom vyšších nákladov na scénu a kostýmy boli jednak návrhy scénickej a kostýmovej výpravy, ktoré boli vytvorené scénickým a kostýmovým výtvarníkom na základe osobitného zmluvného vzťahu so žalobcom. Ďalej to bola skutočnosť, že na základe rozhodnutia žalobcu bol vytvorený vyšší počet kostýmov, keďže divadelné predstavenie ONEGIN bolo realizované v rámci koprodukčnej spolupráce so Štátnym divadlom v Košiciach a preto

bolo potrebné zabezpečiť dostatočný počet kostýmov tak, aby bolo možné toto predstavenie súčasne uvádzať na scénach v Bratislave a v Košiciach.

Žalobca tvrdil, že sankcia v podobe zníženia odmeny režiséra o 50% je viazaná na porušenie zmluvnej povinnosti režiséra vyplývajúcej z článku 5 bodu 5.3 predmetnej zmluvy a keďže k prekročeniu finančných limitov nedošlo v dôsledku inscenačnej koncepcie vytvorenej režisérom divadelného predstavenia, nebolo možné postupovať podľa čl. 3 bodu 3.6 Zmluvy o umeleckom hostovaní režiséra, navyše, keď režisér nemá informácie o cenách, za akých žalobca obstaral materiál na kostýmovú a scénickú výpravu. Pre krátenie odmeny podľa vyššie uvedeného článku Zmluvy je rozhodujúca skutočnosť, či k prekročeniu finančných limitov nákladov na scénu a kostýmov došlo v dôsledku porušenia povinnosti režiséra pri koncipovaní inscenovania baletného diela.

Ďalej žalobca nesúhlasí s názorom žalovaného, ako aj krajského súdu, pokiaľ ide o podujatie Kryštáľový ples SND, keď vyhodnotili ním organizované podujatie ako nehospodárne, neefektívne a neúčinné vynakladanie verejných prostriedkov a porušenie finančnej disciplíny.

Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že v súvislosti s organizovaním tohto podujatia získal žalobca vecný dar (skladáciu podlahu) v hodnote 114 196,58 € a teda celkovo v súvislosti s organizovaním tohto podujatia získal žalobca celkovo finančné prostriedky a vecné plnenie v hodnote 187 896,58 €. Pokiaľ krajský súd v rozsudku uvádza, že poskytnutý dar bol dohodnutý v zmluve osobitne, bez vplyvu na dodržanie zmluvných podmienok v článkoch 3 a 6 Zmluvy o spolupráci pri organizovaní podujatia Kryštáľový ples, žalobca uvádza, že v Zmluve o spolupráci pri organizovaní podujatia Kryštáľový ples si dohodol bezodplatné poskytnutie skladacej podlahy bez ohľadu na to, aký bude hospodársky výsledok podujatia. Žalobca mal tak garanciu, že skladáciu podlahy získa bez ohľadu na iné skutočnosti, či potrebu splnenia ďalších podmienok. Skutočnosť, či poskytnutý dar zvyšuje alebo znižuje hodnotu majetku s ohľadom na jeho registráciu v rezervnom fonde je irelevantná, keďže ide o účtovnú záležitosť. Podstatná je skutočnosť, že skladacia podlaha je zaevidovaná ako majetok žalobcu a žalobca ju môže ďalej využívať pre svoje potreby. Žalobca teda nemusí tento majetok pre ďalšie podujatia zakúpiť (t.j. vynaložiť verejné finančné prostriedky).

Čo sa týka výhrady žalovaného ako aj krajského súdu, že náklady hradené z vlastných zdrojov prekročili tržby získané zo vstupného, žalobca poukazuje na právnu formu žalobcu a pravidlá jeho hospodárenia. Žalobca poukazoval na skutočnosť, že je príspevkovou organizáciou a z tejto právnej formy je zjavné, že jeho tržby nemôžu pokrývať viac ako 50% jeho výrobných nákladov. Žalobca preto zabezpečuje svoju činnosť z príspevku zo štátneho rozpočtu a z vlastných príjmov. Poukazoval na to, že napríklad v roku 2011 bol celkový rozpočet žalobcu stanovený vo výške 19 666 049,- €, z toho sumu 16 265 049,- € predstavoval príspevok zo štátneho rozpočtu a sumu 3 401 000,- € tvorili vlastné finančné prostriedky (výnosy). Celkovo tak plánované výnosy predstavovali 17,29% rozpočtu. Žalobca poukazoval na to, že ako by sa akceptovala argumentácia, že v prípade vynaloženia finančných prostriedkov na podujatie vo vyššej výške než sú finančné prostriedky získané z tržieb (vstupné), ide o nehospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami, tak by celé hospodárenie (činnosť) žalobcu muselo byť kvalifikované ako nehospodárne nakladanie s verejnými prostriedkami. Žalobca totiž dosahuje zo svojich podujatí priemerné tržby, ktoré nepokrývajú ani 20% výrobných nákladov. Takáto argumentácia spochybňuje samotnú podstatu právnej formy príspevkových organizácií a pravidiel ich hospodárenia.

K výhrade krajského súdu, že za prenájom priestorov by spoločnosť AGAS, s.r.o. zaplatila 240 917,61 €, čo žalobca opomenul pri vyčíslení prospechu y predmetnej akcie, žalobca uvádza, že predmetného podujatie organizoval v spolupráci so spoločnosťou AGAS, s.r.o. a v tomto prípade nie je možné účtovať spoluorganizátorovi nájomné, keďže žalobca v zmysle § 13 zákona č. 278/1993 Z.z. môže prenajať len dočasne prebytočný majetok štátu a za dočasne prebytočný majetok nemožno vyhlásiť nebytové priestory, v ktorých sa uskutočňuje podujatie žalobcu.

Záverom žalobca poukazoval na skutočnosť, že rozhodnutie usporiadať predmetné podujatie bolo rozhodnutím žalobcu. Pre usporiadanie tohto podujatia si z viacerých subjektov vybral jedného

spoluorganizátora, ktorý uhradil časť nákladov na toto podujatie. Pokiaľ by sa žalobca nerozhodol podujatie neusporiadať, tak by sa neuskutočnilo. Argumentácia, že v prípade prenájmu by nájomca zaplatil sumu 240 917,61 € je preto nepodložená a čisto špekulatívna, naviac nie je zrejmé, ako krajský súd dospel k takejto sume, keďže nájomné pri exkluzívnom prenájme Novej budovy SND bolo podľa Cenníka prenájmu priestorov SND z 28. februára 2010 vo výške 33 300,- € za jeden deň.

K odvolaniu žalobcu sa písomne 7. februára 2014 vyjadril žalovaný tak, že žiadal napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť. Uviedol, že žalobca v odvolaní opakovane namieta, že zo strany Správy finančnej kontroly Bratislave ako prvostupňového správneho orgánu ako aj zo strany žalovaného došlo k nesprávnemu právnomu posúdeniu jednotlivých kontrolných zistení. Uviedol, že žalobca jednotlivé argumenty uplatňoval už v priebehu správneho konania, pričom žalovaný sa vyjadril už vo svojom stanovisku k žalobe z 24. mája 2012 na ktorom trvá naďalej.

Uviedol, že pokiaľ ide o prenájom nebytových priestorov s Andrej Antonio Leca - LECA PRODUCTION, žalovaný poukazuje na to, že žalobca mal vypracovaný Cenník prenájmov priestorov SND, ktorý mal vychádzať zo zákona č. 278/1993 Z.z. o práve majetku štátu, pretože SND je štátna príspevková organizácia. Pri stanovení výšky prenájmu z tohto cenníka nevychádzal s odôvodnením, že zohľadnil charitatívny charakter podujatia. Námetka žalobcu, že žalovaný bol povinný preukázať, že nájomné v sume 6 126,47 € nezodpovedá výške, za akú sa porovnateľná nehnuteľnosť prenajíma, na dohodnutý účel je neprijateľná, pretože argument, že pri dohadovaní nájomného postupoval v súlade s § 3 ods. 1 zákona č. 278/1993 Z.z. je argumentom žalobcu, tak ho mal aj náležite zdokumentovať a preukázať. Kontrolný a správny orgán vychádzal pri posudzovaní hospodárnosti predovšetkým z interného cenníka, ktorý slúži o. i. aj pre účely kontroly. S námietkou žalobcu, že cenník nie je všeobecne záväzným predpisom možno súhlasiť, avšak ide o rozhodujúci interný predpis, ktorý si štátna príspevková organizácia vypracúva nie samoučelne, ale v prípadoch, ak poskytuje služby za odplatu, pre zabezpečenie maximálnej hospodárnosti a prehľadnosti. SND ako štátna príspevková organizácia je povinná postupovať pri nakladaní s majetkom maximálne hospodárne a transparentne a k tomu slúži aj vypracovaný cenník prenájmov SND, podľa ktorého mal žalobca aj postupovať a nie svojvoľne určovať cenu podľa momentálneho uváženia. Žalovaný namieta, že ak cenník SND nerozlišuje komerčné a charitatívne podujatia, neznamená to, že žalovaný vychádzal z neprávneho právneho posúdenia. Keďže sa žalobca nepodielal na spoluorganizovaní podujatia, mal poskytnúť nebytový priestor právnickej alebo fyzickej osobe odplatne v súlade s osobitnými predpismi (§ 26 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z.z.), t.j. v tomto prípade mal použiť Cenník prenájmov priestorov SND z 28. februára 2010. Námetka žalobcu, že žalovaný neskúmal jednotlivé položky cenníka, či zodpovedajú výške za akú sa porovnateľná nehnuteľnosť prenajíma na dohodnutý účel, je tiež neopodstatnená. Žalovaný vychádzal z výsledkov následnej finančnej kontroly vykonanej Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky, išlo o finančnú kontrolu, nie o cenovú kontrolu. Posudzovanie cenníkových položiek SND nebolo predmetom vykonávanej kontroly. K námietke žalobcu, že nejde o reálne verejné prostriedky a opreto nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, žalovaný uviedol, že žalobca ako štátna príspevková organizácia hospodári s verejnými prostriedkami a je povinná poskytovať svoje výkony voči právnickým a fyzickým osobám odplatne v súlade s osobitnými predpismi, aby nezvýhodňovala, príp. neumožňovala bezdôvodné obohatenie získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov a aby tým neznižovala príjem štátnej príspevkovej organizácie.

Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa klasifikácie porušenia finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. j/ zákona č. 523/2004 Z.z. ku ktorému došlo v súvislosti s uzatvorením zmluvy o umeleckom hosťovaní režiséra V.M.. V zmluve bola dohodnutá odmena vo výške 12 000,- € s podmienkou, že režisér sa okrem iného zaväzuje v spolupráci s kostýmovým a scénickým výtvarníkom koncipovať inscenovanie baletného diela tak, aby nebol prekročený dohodnutý finančný limit materiálových nákladov na scénu 33 000,- € a na kostýmy 25 000,- € (bod 5.3. zmluvy). V prípade prekročenia limitov bude odmena krátená o 50% (bod 3.6 zmluvy). Podľa pasportu výpravy a vnútroorganizačných faktúr boli v skutočnosti vynaložené materiálové náklady na scénu 76 714,75 € a na kostýmy 51 474,27 €, pričom odmena bola vyplatená v plnej výške. Podľa názoru žalovaného argumenty žalobcu majú len vysvetľujúci charakter. Na všetky

uvedené skutočnosti mal žalobca prihladiť pri vyhotovení zmluvy a nezaväzovať režiséra k niečomu, čo nemôže zabezpečiť. Pre žalovaného ako aj pre kontrolný orgán je zaväzujúce znenie zmluvy a jej plnenie a sankčný postih bol uložený formou pokuty súhrnne za viac porušení finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. j/ zákona č. 523/2004 Z.z. spolu vo výške 8 000,- €.

Pokiaľ žalobca nesúhlasí s kvalifikáciou porušenia finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. j/ citovaného zákona, ku ktorému došlo tým, že vynaložil na organizovanie „Krištáľového plesu“ náklady z vlastných zdrojov spolu vo výške 125 040,01 € v rozpore s prílohou č. 2 k zmluve, podľa ktorej mal zabezpečiť priestory v novej budove SND, náklady na organizovanie v sume 53 950,- € a podieľať sa na honorároch pre účinkujúcich vo výške 87,8% z tržieb za vstupenky. Pokiaľ žalobca argumentuje tým, že v súvislosti s organizovaním podujatia získal vecný dar v hodnote 114.196,58 eura a teda išlo o hospodárne a efektívne podujatie, žalovaný zotrval na stanovisku, že vecný dar bol dohodnutý v zmluve o spolupráci osobitne, čo znamená, že táto skutočnosť ho neoslobodzovala od povinnosti dodržať zmluvné podmienky, náklady hradené z vlastných zdrojov (125 040,- €) vysoko prekročili tržby (73 700,- €), pričom žalobca poskytol priestory, ktoré by v prípade prenájmu na podujatie priniesli ďalší výnos (vychádzajúci z údajov zo správy o výsledku finančnej kontroly, cca 240 000,- €).

Ďalej žalovaný uviedol, že poukazovanie na právnu formu žalobcu a pravidlá hospodárenia podľa zákona č. 523/2004 Z.z. (§ 21 ods. 2), podľa ktorého u štátnej príspevkovej organizácie menej ako 50% výrobných nákladov je pokrytých tržbami, je v súvislosti s posudzovaním hospodárnosti uvedeného konkrétneho kultúrneho podujatia irelevantné. Definícia štátnej príspevkovej organizácie neoprávňuje žalobcu k uzatváraniu nevýhodných zmlúv, resp. k neplneniu uzatvorených zmlúv. Z údajov uvedených žalobcom za rok 2011 je zrejmé, že žalobca bol napojený na štátny rozpočet príspevkom až do výšky 82,7%. Príspevok zo štátneho rozpočtu slúži predovšetkým na zabezpečenie vyrovnaného rozpočtu, pričom každá štátna príspevková organizácia hospodáriaca s verejnými prostriedkami je povinná postupovať pri ich použití s maximálnou hospodárnosťou, efektívnosťou a účinnosťou v súlade so zákona č. 523/2004 Z.z., čo v danom prípade nebolo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk <. (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nemožno priznať úspech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave, po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu nezistil dôvod na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozsudku považujúc aj jeho odôvodnenie za logické, jasné a zrozumiteľné.

Poukazujúc na ustanovenie § 219 ods. 2 OSP Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v zásade stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku krajským súdom a na zdôraznenie správnosti jeho rozhodnutia k podstatným vecným námietkam žalovaného uvedeným v odvolaní ešte dodáva nasledovné:

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, štátnej správy, orgánov územnej samosprávy ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb v oblasti verejnej správy (§ 244 ods. 1, 2 OSP).

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a

vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Predmetom konania v predmetnej veci je preskúmavanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. MF/008010/2012-243/857 z 31. januára 2012, ktorým žalovaný zmenil rozhodnutie Správy finančnej kontroly Bratislava č. I/112/15/2011 z 24. novembra 2012 tak, že žalobca je povinný zaplatiť odvod finančných prostriedkov v zmysle § 31 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona č. 523/2004 Z.z.) za porušenie finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. b/ zákona č. 532/2004 Z.z. vo výške 53,33 € spolu s penále vo výške 0,1% zo sumy 53,33 € a to za každý začatý deň omeškania s úhradou z uloženého odvodu, ak tento nebude zaplatený v lehote najneskôr do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia v zmysle § 31 ods. 4 cit. zákona. Ďalej je žalobca povinný v zmysle § 31 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z.z. za porušenie finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. g/ cit. zákona zaplatiť pokutu vo výške 2 500,- € a v zmysle § 32 cit. zákona za porušenie ustanovenia § 19 ods. 3 a ods. 6 cit. zákona zaplatiť pokutu vo výške 8 000,- €.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len zákon) právnické osoby a fyzické osoby, ktorým sa poskytujú verejné prostriedky, zodpovedajú za hospodárenie s nimi a sú povinné pri ich používaní zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia;21) pri poskytovaní preddavkov z verejných prostriedkov sú povinné postupovať podľa odsekov 8 až 10.

Podľa § 19 ods. 6 zákona verejné prostriedky sa môžu používať na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov. Subjekt verejnej správy je povinný pri používaní verejných prostriedkov zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia. 21) Subjekt verejnej správy je povinný pri poskytovaní preddavkov z verejných prostriedkov postupovať podľa odsekov 8 až 10.

Podľa § 26 ods. 1 zákona, ak osobitný predpis neustanovuje inak, rozpočtová organizácia a príspevková organizácia poskytujú svoje výkony odplatne v súlade s osobitným predpisom.36) Štátne rozpočtové organizácie si navzájom poskytujú výkony vo svojej pôsobnosti bezplatne. Rozpočtové organizácie zriadené obcou si navzájom poskytujú výkony vo svojej pôsobnosti bezplatne, ak o tom rozhodne obecné zastupiteľstvo tejto obce. Rozpočtové organizácie zriadené vyšším územným celkom si navzájom poskytujú výkony vo svojej pôsobnosti bezplatne, ak o tom rozhodne zastupiteľstvo tohto vyššieho územného celku.

Podľa § 31 ods. 1 zákona porušením finančnej disciplíny je

- a) poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom,
- b) poskytnutie alebo použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov,
- c) neodvedenie prostriedkov subjektu verejnej správy v ustanovenej alebo určenej lehote a rozsahu,
- d) neodvedenie výnosu z verejných prostriedkov do rozpočtu subjektu verejnej správy podľa tohto alebo osobitného zákona, 42aa)
- e) prekročenie lehoty ustanovenej alebo určenej na použitie verejných prostriedkov,
- f) prekročenie rozsahu splnomocnenia na prevzatie záväzkov podľa § 19 ods. 5,
- g) umožnenie bezdôvodného obohatenia získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov,
- h) konanie v rozpore s § 15 až 18,
- i) použitie verejných prostriedkov na financovanie, založenie alebo zriadenie právnickej osoby v rozpore s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi,
- j) neehospodárne, neefektívne a neúčinné vynakladanie verejných prostriedkov, 21)
- k) nedodržanie ustanoveného alebo určeného spôsobu nakladania s verejnými prostriedkami,
- l) úhrada preddavku z verejných prostriedkov v rozpore s týmto zákonom alebo v rozpore s podmienkami určenými pri poskytnutí verejných prostriedkov,
- m) porušenie pravidiel a podmienok pri poskytovaní prostriedkov z rozpočtu verejnej správy subjektom

verejnej správy,

n) porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté.

Podľa § 31 ods. 4 zákona za porušenie finančnej disciplíny podľa odseku 1 písm. b/ sa ukladá odvod vo výške porušenia finančnej disciplíny a penále vo výške 0,1% zo sumy, v ktorej došlo k porušeniu finančnej disciplíny, za každý aj začatý deň omeškania s úhradou uloženého odvodu. Za porušenie finančnej disciplíny podľa odseku 1 písm. c/ a d/ sa ukladá odvod vo výške porušenia finančnej disciplíny a penále vo výške 0,1% zo sumy neodvedenej v ustanovenej alebo určenej lehote za každý deň prekročenia lehoty na odvedenie finančných prostriedkov až do dňa ich odvedenia vrátane. Ak právnická osoba alebo fyzická osoba sama zistí porušenie finančnej disciplíny podľa odseku 1 písm. c/ a d/ alebo sa zistí porušenie finančnej disciplíny podľa odseku 1 písm. c/ a d/ pri výkone kontroly alebo vnútorného auditu a právnická osoba alebo fyzická osoba protiprávny stav odstráni alebo odvedie finančné prostriedky vo výške porušenia finančnej disciplíny do dňa skončenia kontroly alebo vnútorného auditu, najneskôr do začatia vládneho auditu, správne konanie sa nezačne.

Podľa § 31 ods. 6 zákona za porušenie finančnej disciplíny podľa ods. 1 písm. f/ až i/ sa ukladá pokuta. Pokuta za porušenie finančnej disciplíny podľa odseku 1 písm. f/ a g/ sa ukladá od 200,- € do 10 000,- € v závislosti od závažnosti porušenia finančnej disciplíny a dĺžky trvania protiprávneho stavu. Za porušenie finančnej disciplíny podľa ods. 1 písm. h/ a i/ sa pokuta ukladá od 200,- € do 3 300,- € v závislosti od závažnosti porušenia finančnej disciplíny a dĺžky trvania protiprávneho stavu.

Podľa § 31 ods. 11 zákona odvod, penále a pokutu za to isté porušenie finančnej disciplíny možno uložiť len raz.

Podľa § 31 ods. 12 zákona ukladanie a vymáhanie odvodu, penále a pokuty sa riadi všeobecnými predpismi o správnom konaní.⁴⁸⁾ Na správu pohľadávky štátu vzniknutej z tohto titulu sa vzťahuje osobitný predpis.²⁸⁾ Ak subjekt, ktorý porušil finančnú disciplínu, postupuje v súlade s dohodou uzatvorenou podľa osobitného predpisu,^{48a)} za deň odvedenia prostriedkov na účely určenia výšky penále sa považuje deň účinnosti tejto dohody podľa osobitného predpisu.

Podľa § 31 ods. 13 zákona odvod spolu s penále za porušenie finančnej disciplíny, ktoré za kontrolovaný subjekt alebo auditovanú osobu nepresiahnu sumu 40,- €, sa neukladá, ak osobitný predpis vo vzťahu k správnomu orgánu, ktorým je Pôdohospodárska platobná agentúra neustanoví inak. ^{48b)}

Podľa § 31 ods. 14 zákona odvod, penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny možno uložiť do piatich rokov odo dňa preukázaného zistenia porušenia finančnej disciplíny.

Podľa § 32 zákona ministerstvo financií môže subjektu, ktorému vyplývajú povinnosti z tohto zákona, uložiť za ich nesplnenie pokutu až do výšky 40 000,- € podľa všeobecných predpisov o správnom konaní ⁴⁸⁾ v lehote podľa § 31. Za nesplnenie povinností ustanovených v § 8a ods. 10 a § 19 ods. 3 a 6 môže uložiť pokutu aj Úrad vládneho auditu až do výšky 40 000,- € podľa všeobecných predpisov o správnom konaní⁴⁸⁾ v lehote podľa § 31. Na správu pohľadávky štátu vzniknutej z tohto titulu sa vzťahuje osobitný predpis. Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

Najvyšší súd preskúmal napadnuté rozhodnutia daňových orgánov a konanie, ktoré im predchádzalo, ako aj odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu, a to v rozsahu a z dôvodov namietaných žalobcom jednak v žalobe a následne v podanom odvolaní a dospel k záveru, že krajský súd sa zákonným postupom, precízne vysporiadal s námietkami žalobcu voči napadnutému rozhodnutiu, tieto vyhodnotil na základe riadne zisteného stavu veci a spôsobom, ktorý zodpovedá riadnej aplikácii príslušných právnych noriem.

Z obsahu pripojeného administratívneho spisu mal najvyšší súd za preukázané, že žalobca 17. decembra 2010 uzatvoril Zmluvu o nájme nebytových priestorov SND s Andrejom Antoniom Leca - LECA PRODUCTION, Trenčín za účelom realizácie podujatia - Galavečer na podporu Nadačného fondu Plaváček za v zmluve dohodnuté cenu 6 126,47 €. V porovnaní s platným Cenníkom z 28. februára

2010 bolo dohodnuté nájomné neprimerane nízke, keď podľa Cenníka malo nájomné predstavovať sumu 12 516,75 €. Podľa názoru najvyššieho súdu zhodne s názorom krajského súdu ako aj žalovaného, žalobca ako príspevková organizácia, keďže sa nepodieľal na príprave a spoluorganizovaní podujatia, mal poskytnúť predmetný priestor v súlade s Cenníkom a teda v súlade s ust. § 26 ods. 1 zákona. Podľa názoru najvyššieho súdu týmto postupom žalobca porušil finančnú disciplínu v zmysle § 31 ods. 1 písm. g/ zákona.

Dalej mal najvyšší súd z obsahu pripojeného administratívneho spisu za preukázané, že žalobca uzatvoril 2. septembra 2010 Zmluvu č. Z/519/B/2010 o umeleckom hostovaní režiséra U. Y. na režírovanie baletného diela „Onegin“, podľa ktorej sa režisér zaviazal v spolupráci s kostýmovým a scénickým výtvarníkom koncipovať inscenovanie baletného diela tak, aby nebol prekročený finančný limit materiálových nákladov na scénu 33 000,- € a na kostýmy 25 000,- €. Podľa zmluvy sa objednávateľ zaviazal za baletné dielo zaplatiť odmenu 12 000,- € s tým, že ak režisér nedodrží povinnosť podľa článku 5 bod 5.3 zmluvy, odmena podľa bodu 3.1 tohto článku sa zníži na 50%. Z obsahu administratívneho spisu mal najvyšší súd za preukázané, že náklady vynaložené na predmetné baletné dielo boli vo výške 128 189,02 €, keď náklady na scénu predstavovali 76 714,75 € a na kostýmy 51 474,27 €. Napriek tomu, že neboli dodržaní podmienky stanovené v zmluve, žalobca vyplatil režisérovi odmenu v plnej výške.

Dalej mal najvyšší súd za preukázané, že v Zmluve o spolupráci pri organizovaní podujatia „Krištáľový ples“ z 7. decembra 2010 so spoločnosťou AGAS, s.r.o., Bratislava, bolo dohodnuté zabezpečenie priestorov v novej budove SND a podľa prílohy č. 2 k zmluve, plnenie na vlastné náklady spolu v sume 53 950,- €. Podľa čl. 6 zmluvy sa mal žalobca podieľať na honorároch pre účinkujúcich zahraničných umelcov sumou vo výške 87,8% z tržieb za vstupenky úhradou spoločnosti AGAS, s.r.o., Bratislava. Finančnou kontrolou bolo zistené, že v skutočnosti žalobca uhradil náklady z vlastných zdrojov vo výške 125 040,01 €, teda náklady vysoko prekročili tržby zo vstupného. Pokiaľ žalobca argumentoval že získaním daru - hnuteľných vecí v sume 114 196,58 € na spoluorganizovaní podujatia získal sumu 62 856,57 €, podľa najvyššieho súdu bolo poskytnutie tohto daru osobitne v zmluve dohodnuté, a to bez ohľadu na dodržanie zmluvných podmienok v bodoch 3 a 6 zmluvy.

Vzhľadom na uvedené sa podľa názoru najvyššieho súdu žalobca dopustil porušenia finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 4 zákona, za čo mu bola správne uložená povinnosť odvieť do štátneho rozpočtu odvod finančných prostriedkov vo výške 53,33 eura v zmysle § 31 ods. 1 písm. b/ zákona, porušenia finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. g/ zákona, za čo mu bola uložená pokuta 2 500,- € v zmysle § 31 ods. 6 zákona a porušenia v zmysle § 19 ods. 2 a 6 zákona, za čo mu bola uložená pokuta v sume 8 000,- € v zmysle § 32 zákona v zmysle § 32 zákona.

Preto najvyšší súd rozsudok krajského súdu potvrdil, v celom rozsahu sa stotožňujúc s jeho odôvodnením, ktoré považuje za správne z hľadiska právneho posúdenia veci, ako aj vlastného postupu krajského súdu a vypracovania rozsudku (§ 219 ods. 1, 2 OSP, § 250ja ods. 3 OSP).

Žalobca vo svojom odvolaní neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa krajský súd už nebol vysporiadal, alebo by sa bol vysporiadal spôsobom, ktorý by bolo možné považovať za vadný z dôvodov nesprávneho právneho posúdenia, alebo nesprávneho procesného postupu krajského súdu. Najvyšší súd rovnako nezistil skutočnosti, ktoré by mali vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i OSP).

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, a § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal. Vo vzťahu k úspešnému žalovanému zákon neumožňuje súdom v správnom súdnictve o náhrade trov konania rozhodovať, okrem ak ide o okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým v tomto konaní nedošlo.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.